

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztűrtőnkön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:
ORLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 94. szám. Telefon 58.
Hirdetések árszabály szerint számítatnak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitási sora 30 fillér.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket,
hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
hogy a lap szétküldése főnakadási ne szenvedjen.

Ipartelegeket Zombornak.

(Közkérdés az olvasókhöz)

Zombor, márczius 24.

Türelem! Mást ma, a kedélyek lázas izgatottsága közepette higgadt gondolkozással és a legteljesebb hazaszeregettel alig mondhatunk a magyarnak. A hírlapok egy része nem így beszél, mert ez nem áll — a lap érdekében, melynek az izgatás és ellentétek kiélesítése képezi kenyerét, a lap létjogát. Hátiás dolog üzleti szempontból a nép irányítható hangulatának kiaknázásából megélni, ámde soha nem tekintettük ezt tisztúnknak, hanem szószólói leszünk és maradunk a békés evolúciónak: a koronás királyi való összhang ápolásának, mely nem zárja ki, sőt megköveteli a nemzeti jogoknak teljes erélyvel való megvédelmezését; sőt valljuk, hogy ezeket inkább elérhetjük a békés uton, mint erőszakkal, melyre egyes lelkiismeretlen, úzerkedő ujságok izgatják a népet, napról-napra más példákat hozva föl, hogyan bántak elégtelten népek királyukkal, mikor az nem úgy tett, amint nemzete, népe kívánta! De ezek a vezércikkírók megfélekednek arról, hogy a magyar nemzet történetében nincs olyan lap, mely őket ezen összehasonlításra följogosítaná, mert a magyar különb volt mindig más nemzelnél, különb volt különösen királya iránt tartozó tisztelőben és szeretetben; búban, örömben mindig királya volt az, kiről elsőnek emlékezett meg szeretettel, tisztelettel és elismeréssel és nem lehetett az hizelgés, udvaroncziági alantóság, mikor közludatba ment, hogy Mátyás király óta oly mélyen a nép szeretetében élő királyunk nem volt, mint a milyen Ferencz József, kinek személye iránt legnagyobb tisztelettel viseltett

magá Kossuth Lajos is, amint azt e sorok írója a nagy számúzótt saját ajkáról halotta. Félre tebat ezen erőltetett ónussal, mely nem ő-szinte, nem magyaros, hanem bizzunk királyunkban, ha kizártnak is kell tartanunk, hogy saját meggyőződését alárendelje a koalíció egybeállított kívánságainak, hanem saját elhatározásából, nemzete iránt mindig tanusított szeretetből mindent meg fog adni önként e nemzetnek, amit megadhatónak talál és ne higgye azt senki, hogy magyar ember árulója le-z a magyarnak. A mi megilleti Magyarországot, az el nem maradhat, az el is fog következni, de a hűrt túlfeszíteni nem lehet és így türelem nélkül csakis súlyosbíthatjuk a helyzetet — eredmény nélkül, míg békés uton el fogjuk érni a magyar hadsereget, a magyar határsorompót és mindent, amittől szebb és jobb idők elérkeztét várja az egész ország pártkülönbég nélkül.

Igy kétséget nem szenved ma már, hogy a közös vámterület utolsó órái ütöttek. Nem tudjuk, mily mérvben fogja az átmenet az országunk földmiveléssel foglalkozó osztályát megrázkódatni, ha legjobb fogyasztási piacunk nem fogadja be többé vám nélkül terményeinket, de gondoskodnunk kell arról már most, hogyha szerződéses viszonyba is lépünk Ausztriával és termékeink mérsékelt vámtétel mellett mehetnek tovább Bruckon és Marcheggen, amiért természetesen az osztrák ipar cikkek részére kell majd mérsékelt vámtételeket engedélyeznünk, hogy minél kisebb mérvben legyünk ezen iparcikkek behozatalára utalva és minden erővel oda kell hatnunk, hogy ipartelegeket létesítsünk országszerte, de ne csak közel a határhoz, Pozsonyban, Győrben, Szombalhelyen, ahol egymásutan emelkednek a gyárkérmények, míg mi Zomborban ezen a téren csaknem teljesen elmaradtunk.

Zombor szerencsés fekvésénél fogva, jóformán Bosznia kapuját képezve, a nagy magyar városok sorából legközelebbi és a magyar tengerparthoz is, a gyári munkásság legfontosabb segéd-

eszközével: vízzel bőven rendelkezve, kellene, hogy ne csak hivatalnoki és iskolai, de egyik ipari emporiuma is legyen az országnak.

Hauke Imre akaraterős polgármesterünk is bizonyára minden tőle teltetőt megtenne a vállalkozók érdekében. Hisz' elegendően tapasztaltuk már, hogy akárhányszor vállalkozó fordult meg városunkban, polgármesterünk a legmesszebbmenő kedvezményeket helyezte kilátásba. Módot fog találni polgármesterünk, hogy a szükséges vasuti ő-szeköltetések is létesüljenek, hogy forgalomhoz jussunk, hogy felére szállítsuk le a zombori piaci árakat, melynek ma elviselhetetlen súlyllyal nehezdednek minden szerényebb jövedelmű háztartásra.

Ne kívánjuk csupán az önálló vámterület, hanem tegyük azt gyáralapításokkal lehetővé, hogy tényleg magyar gyártmányt, magyar ruhát, kalapot, fehérneműt, zsebkendőt, nyakkendőt, cipőt viseljünk, magyar papírra magyar tollal és tolltartóval írjunk, magyar kést, tűt, tintát, festéket használjunk, szóval tegyük magunkat teljesen függetlenné a külföldi gyári ipartól és vegye ki Zombor város megfelelő mérvben részét a magyar ipar megeremtésében, melynek tervezett vasuti vonalaink kiépítése után, minden előfeltételével rendelkezünk. csak a kezdeményezés bátorságával, az ipari vállalatok létesítéséhez szükséges vállalkozási kedvvel és életrevalósággal nem, de ez is fejleszthető és megeremthető, csak kellő akarat, kevesebb politika és több munka, tanulmány és elmélyedés kell hozzá. Az élhetetlenség szomorú jele, hogy képtelenek voltunk nyábjéle ütni a zombori cukor-gyárat ismételt kísérletezés daczára, míg máshol a gyár folyton fejlődik és terjeszkedik és Eszéken alig néhány hónapja indult meg a cukor-gyár alapítását célzó mozgalom és küszöbön van a gyár föllálítása.

Kérdést intézünk már most olvasóinkhoz és az érdeklődő közönséghez, szóljanak a fölvetett eszméhez.

1. Mily gyári vállalkozások bírnának

a boldogulás reménységével Zomborban.

2. Hol és mily körülmények között lennének azok létesítendők?

3. Mit kellene a városnak tennie, hogy erejét meg nem haladó áldozattal vállalkozókat édesgesen Zomborba?

4. Milyenek a munkásviszonyok és mily keresethez jutnának gyárak fölállítására esetén munkásaink?

5. A tőke hogyan lenne az alapítókhoz megteremtendő és mily szerep jutna azok létesítésénél a zombori pénzüntézeteknek.

Minden komoly hozzászólást szívesen veszünk, akár aláírással küldik be azokat hozzánk, akár névtelenül és csakis a szerkesztőség tudja a beküldő nevét. Tudjuk, Zomborban nem igen szeretnek a nyilvánosság előtt szerepelni azok, akiknek pedig ott a helyök, hogy eszméket dobjanak a piacra és irányítsák a közvéleményt. Akik ismerik a helyi piacot, akik látják azt az ijesztő mérvet öltött pangást, mely helyi kereskedelmünk minden ágazatában észlelhető, akik jól tudják, tenni kell valamit, hogy túl ne szárnyaljanak azon városok, melyek alig egy évtizede még falvak voltak Zomborhoz viszonyítva, ma pedig eleven élet lüktet azokban és maholnap mégis tulszárnyalnak bennünket; akik foglalkoztak a helyi viszonyokkal és valamely egészséges gondolatral rendelkeznek, melynek megvalósításával csak egy porszemet is hordhatnának a jövőendő Zombor modern, gyárkéményekkel való berendezéséhez, azok rossz helyen alkalmazott szerénységöklökkel és visszavonulással mulasztást követnek el, ha nem karolják fel a ma fölvetett eszmét, melynek mélyebb jelentősége van, azért mert ezen a téren soknak kell történnie, hogy kijussunk a mai kétségbeesett és kétségbeesítő helyzetből. A városnak és a város egész közönségének tesznek szolgálatot, ha nem zárkoznak el a nyilvánosság előtt azok, akiknek van mondanivalójuk. Egymás mellé fogjuk sorakoztatni a nézetnyilvánításokat és azokat egybegyűjtve meg fogjuk a magunk részéről is teljes erővel indítani a mozgalmat, mely kell, hogy eredményre vezessen. A jó ügy diadalába vetett fanatikus hittel indítjuk meg az ipartelep létesítését célzó mozgalmat.

A fölött kérdésünkre beérkező válaszokból fogjuk megítélhetni, van-e még életrevalósági a zombori közönségben; tud-e, akar-e kimozdulni mai elmaradottságából és nem érkeztünk-e el mi is ahhoz a holt ponthoz, melyől csakis nagyobb megrázkódtatással leszünk elmozdíthatók.

*. A kölpényi választókerület

választói alábbi nyilatkozatot küldték be a lapoknak közlés végett:

Nyilatkozat.

Hodza Milán orsz. képviselő tollából „A Vételytársak“ czímmel czikk jelent meg az „Egyetértés“ márczius 18-iki számában, melyet bő kivonatban a „Magyarország“ is átvett. A sajtó és közvélemény felvilágosítása céljából szükségesnek tartjuk e czikk öszintéségének jellemzésül felemlíteni, hogy e czikk írója, ki a Budapestben megjelenő „Slovenski Tizdenik“ pánszláv hetilap szerkesztője, lapjában egész más hurokat pengett, úgy hogy magyarellenes czikkei miatt legutóbb a budapesti sajtótörvényszék a magyar nemzet megsértése miatt egy havi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Nem kitérök az, hogy Hodza ur egyszerre hazafias hangon kezd a tőle oly kevésbé becsült magyar nyelven a függetlenségi pártnak hízogó czikket írni? Ha kutatjuk a dolog nyitját, könnyen rá jöhetünk. Választását kérvénnyel megtámadták és van oka attól tartani, hogy a Ház a kifejtett nagymérvű nemzetiségi terrorizmus miatt a választást megsemmisíti. Reményli tehát, hogy ha a bíráló bizottságnak tagjait — kiknek tulnyomó része függetlenségi — az ily hazafias szólammal megnyerni, akkor megkegyelmeznek neki, megítérik a Házban és nem bánnak el vele érdeme szerint, mint azt a sajtóbírószágot tette.

E sorokat a bíráló bizottság t. tagjainak szíves figyelmébe ajánlják.

a kölpényi választókerület hazafias érzelmű választói.

*

Erre Hodza, a kerület képviselője is nyilatkozott, melyből a következőket emeljük ki: Az „Egyetértésben“ megjelent czikkem nem tartalmaz „hazafias szólásokat — mert az üres, olcsó hazafiaskodásnak barátja nem vagyok“, továbbá „nemzetiségi intrazigens politikám miatt egy más alapon álló, nemzetiségi árnyalat részéről a legheszebb támadásoknak vagyok kitéve.“ „Az“ Ujságbeli“ nyilatkozat azzal vél ellenem hangulatot kelthetni, hogy más, „magyarellenes“ czikkeim miatt a budapesti sajtótörvényszék egyhavi elzárásra ítélte. Én nem a sajtó czikkem miatt,

hanem egy beküldött vidéki nyilatkozat miatt, mert a szerzőjét nem akartam megnevezni — leítem elítélve stb.“

A politikai helyzet.

Zombor, 1905. márczius 29.

(S.) A politika színterén a válság akut jellegét öltött. A korona még mindig ragaszkodik a maga álláspontjához, a koalíció még merevebben ellenzi e követelések helyesítését, míg tehát a két merev álláspont áthidalva nem lesz, parlamenti kormány alakítás és kormányzás lehetetlen. Általánys bizonytalanság uralkodik.

Szögyény Marich Liszló berlini nagykövetség budapesti úlja egy átmeneti, tisztán ügyvivő kabinet alakításával volna kapcsolatban, noha a nagykövet maga megczófolja a róla keringő híreket. Az ő itt léte csak információ adás végett van, tájékozódni óhajt a felség a berlini körök véleményéről a válság felől. Szóval a helyzet nagyon komoly, Kombinációkkal találgatásokkal pedig a válságot egyetlen faktor sem képes dőlőre vinni. Tisza kabinet is szeretne már végleg az ügyek ideiglenes vezetésétől megszabadulni. A Tisza kabinet egy tagjának nyilatkozatát, melyeket egy politikusból álló társaság előtt tett — közlik most sajtórl-szájra. E nyilatkozat szerint, a Tisza kabinet minden tagja várva-várja a perczet, hogy az ügyek vezetésétől felmentessenek, mivel sok abszurd gyanúsításoknak vannak kitéve, kénytelenek még az ügyeket vezetni, mert végre is kormány nélkül nem maradhat az ország. A Tisza kabinet mindent elkövet, hogy az alkotmányos kibontakozás gyorsításáért. Minden nap reájuk nézve kínos áldozat!

Ilyen auspiciumok között a tanácsatlanság és reménytelenség a telőpontra elérte. Mindkét faktor engedékenységre kellene apelálni, hogy e kínos helyzetből az ország mihamarább kimenthető volna.

A hosszú politikai válság pénzügyi, közgazdasági, kereskedelmi és ipari válsággá fejlődhetik ki. Hitelünk kiféle meggyengül. Közgazdaságunk a munkaerő ijjesztő mérvben kivándorlása következtében csak ezután fogja megszűnteni azt a csapást, ha mezei munkások hiányában 5—6 szoros napszámot kell fizetni. Az élelmi szerek országszerte mesés módon megdrágultak. Az íséség évből az élelmszer uzsozások huzzák a legnagyobb hasznat,

Schmidthauer-féle

Igmándi

késérűvíz, reggelenként fél pohárral használva,

natnál, eukorbetegség, eszű és köszvényél, stb. — Az „Igmándi“ hatóságában egyőb késérű vagy hashajó ásványvizek meg nem közelítik, és saját érdekében cselekszik, helyette mást nem fogad el. — Utasítás mellékelve.

Kapható Zomborban: Sztrilich Zs., Hay I., Engel M., Metz J., Weidinger S. és Zs., Dörfler A. uraknál és Mihajlovits I. gyógyszerertárában.

Főszékhely: a forrástulajdonos: SCHMIDTHAUER LAJOS gyógyszerésznel Komáromban. — Egész üveg 50 fl., félüveg 30 fl.

Az egyedüli természetes késérűvíz, amely kis üvegben is kapható.

Partell kötvén mindenre, mely a legszegényebnek nélkülözhetlen ételmezesi vagy szükségleti czikke. Hát ezen zavarosban halászok most élnek világukat! A nemzet és korona felmerült differenciák követelkezében, — ugyan kinek jut most ideje, hogy az élelmiszert üzorszások üzerek és kartell költők egész legioja közé vasmarokkal csapjon. — Minden politikát, minden számottevő államférfiú a szomorú válságos politikával van elfoglalva. Nem jut idejük, hogy az „óh néppel“ a kéréses tenyerű „gazi“ szegény magyar emberrel annak boldogulásával foglalkozzék! A hadsereg szervezete sokkal fontosabb motívum, mint a sanyaru helyzetben leledző köznép jólétére irányuló intézkedések meglétele. Ezt tartásák szem előtt intra et extra muros. Akkor a világból gyorsabban fogunk ki eviczkélni.

Hírek.

Uránia.

Enek a tudományos színháznak három előadását élvezhettük végig Szabad Lyceumunk jóvoltából. A közönség érdeklődéssel fogadta és tetszéssel kísérte ezeket az előadásokat, melyek tárgyaikkal bekapcsolódnak az aktuális eseményekbe is: A modern asszony világot vet a feminizmusnak mindjobban hódító s nálunk ép a közelmúltban a főapostok, Mrs. Perkins Gillman és Ellen Rey által hirdett oszmibe; az Éjjeli nap országában megismerkedünk, a mi egyetlen európai rokonainknak — nemcsak származás és faj szerint, hanem az önálló nemzeti létért vívott, ma ott is, nálunk is különösen élénk küzdelem szerint való rokonainknak — a norvégoknak hazájával: a Fehér cár bizodalmanak a fehér lepelre vetett képei pedig azt a földet varázsolják eléünk, melyen ma az emberi jogok forradalma tombol, miközben fiai egy, a fenségesség egyetlen háború során vérükkel látják kelet tájait.

* * *

Hosszu serban felvonulnak a ma asszonyai. Látjuk exotikus, félvad véreknak a férfi rabszolgaságában sínylő asszonyát, olyat is, kit ekébe fog a férfi kegyetlen sége; látjuk a nőt, mint a férfi versenytársát a kenyérért való nehéz tusában gyárakban, hivatalokban és a boncoló asztal mellett; és látjuk a már nem is modern, hanem ultra-modern nőt — afféle Überweibot — akinek élete célja: a szalon, a toalett. Én azt hiszem, hogy végignézi vén a tarka, fényes és a részletekben olykor elragadó képsorozatot, a kielégítetlenül hagyott vágy nyomott hangulatával keresünk valamit, amit látnunk kellett volna és a mit nem láttunk: az a s z o n y t. Aki nemcsak neméni fogva ez, hanem aki asszony hivatása és életmódja, munkája és szórakozása, erőnyei és hibái, leány-szűzössége és anyasága szerint is. A kit az emberi haladás szelleme, a civilizáció, kiragadott már a férfi anyagi rabszolgaságából s a kit ez a szellem még nem taszított be ama nagy küzdelembe, a melynek árjában lakozik a lélekről az ideáiz-

mus, mely elsodorja a női szívről „az előítéletet, e szent poézist, múlt idők zenéjét, értetlen zománcát a virágnak.“ (Madách.)

Keressük olyan nőt, a minőnek hitvesünket, leányainkat akarjuk látni.

Keressük a Madách asszonyát, a ki nem hull a mélységbe, mely ényel mindent mi földi porból van összealkotva, hanem a mélység fölött a magasba száll, mondván.

„Mit állsz, tátongó mélység, én előttem,
Ne bídd, hogy éjed engem elriaszt.

A por hull csak beléje, a föld szülötte,
Én glóriámmal általlétem azt.

S z e r e l e m, k ö l t é s z e t i f j u s á g
nemtője.

Tár utat örök honomba;

E földre csak mosolyom hoz gyönyört,

Ha napsugár gyánát száll egy-egy arcra.“

* * *

... A második estéről is van egy problémám. Azzai a gyönyörűséggel, melyet a szabad természet szemlélete nyújtani képes, néztem végig ennek a természetnek fenségese, remek alkotásait: a sziklatömböket, mikéül merészbbeket a művészi képzelet sem tud alkotni, poétikus tengerszemeket, a veszelyes vízeséseket és a hatalmas, féltelmetes teugert. Megbámultam az éjjeli nap varázslatos fényét és a három napos éjszakák bűvös sötétségét. És lelkesedtem annak a répnak erején, mely hűdeg sziklatömből, vészes tenger-mélyről kényeret teremt, mely a rémes hideggel testét edzi és a hosszú, sötét éjeken lelkét nőveli s a mely a nemzeti ünnepek sziklákon, tengereken át, messze mérföldekről összesereglik és egyedül a föld, a haza szeretetében.

És nem tudom megfejteni a problémát: ebből a gazdag magyar hazából, erről a kincses magyar rónából, mért kell a százezreknek tengeren túla vándorolniuk — kényeret, új hazát keresni?

És mért kell a hatalmas, nagy gazdag Oroszország békeszerető, istenlő lakóinak otthagyni a gazdag varo-akat, termékeny mezőket, zöld hegyoldalakat, virágos kerteket; mért kell millióknak meghalniok egyért, mért nem tud az egy élni a milliókért? . . .

Ami az előadásokat illeti, a képek szépek voltak, a felvasó jól olvasott fel, ellenben a mozgóképek rosszul mozogtak. Elismerés illeti a Szabad Lyceumot s elsősorban annak kitűnő vezetőjét, mert páratlan ügyességével és lángbuzgalomával mindig talál eszközöket, melyekkel nagy, nemes és nehéz feladatát: fogékonytá tenni a nagyközönség lelkét a tudomány és művészet kérdései iránt, — megoldani tudja.

G.

* **Királyi kitüntetés.** A király Bakota Ferencz magyarkanizsai rendőrvezetőnek, buzgó szolgálata elismeréséül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

* **A zombori izr. nőegylet** vasárnap e hó 26-án tartotta meg tisztújító közgyűlését. Elnök, alelnök és titkárnak az eddigiéket lettek megválasztva, míg a választmány 2—3 új taggal lett felfrissítve.

* **Az egyházmegyéből.** Vászner Lipót császártöltési érd. esperes plébánosát saját kérelmére nyugdíjazták. — Dr. Amon Pál helyesr. theol. tanárrá Wiederkehr József helyettes tanárrá, ennek helyébe pedig Tantos Gyula drt nevezték ki. — Angyal Béla áldozópapot az esztergomi egyházmegye kátelekébe fölvetették és Ipoly-Nyélre (Hont m.) küldték káplánnak. — Dr. Kanyó Gyula bácsalmási káplán katonanapnak hívták meg. — Rogiener Gyula öbesei káplán dispoczióját, akit ideiglenesen Melykutra helyeztek, az öbesei plébános kérelmére visszavonták.

* **Motoros kocsik.** Jelzötték már lapunkban, hogy helyi érdekű vasutakon motoros üzemeltetnek be. Mint most értesülünk, május 1-től fogva a baja—ujvidéki, öbese—ujvidéki és öbese—zabodkai vonalakon motorkocsi rendszerű forgalom lesz bevezetve. Minthogy ezáltal élénkobb és sürűbb lesz a vonatközlekedés, nemesak nappal, hanem éjjel is fognak sürűn személyvonatok közlekedni, szükséges a kellő intézkedéseket megtenni, hogy a forgalombiztonság semmiképp ne hagyjon fenn. A fővonalak mintájára a pályafőrök számát szaporítják, a részikre való megfelelő örházak építése már folyamatban is van, az örházak pedig harangjelző készülékkel és telefonnal láttatnak el, valamint egyéb biztonsági berendezések által teszik lehetővé a motorkocsi-üzemet.

* **Eljegyzés.** Dr. Késmáry József a zombori fiatalbágnak egy igen rokonszenves és kedvelt tagja eljegyezte Vissy Miezsi kisasszonyt, néhai Vissy József volt főszolgabíró leányát, Hodágon.

* **Eljegyzés.** Ikrenyi s kálnai Körmeny Luro kir. folyammérnök, földbírtokos, Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottságának virilis tagja eljegyezte esautavéri Törley József budafoki pezsgőbörgyáros s neje székessai Sacrellári Irén gyámleányát, Törley Ikonát.

* **Az állásnélküli szegény tanító részere,** a r. k. tanító testületnél a következő adományok folytak be: Szemző Gyula 10 kor. (Z. és V. gyűjté-e.) I. M. 3 kor., T. Gy. 10 kor., K. T. 2-95 kor., r. k. tantestület 6 58 kor., Fajér Gyula 5 kor., R. K. 1 kor., Mayer Istvan gyűjtése 4 kor., Simatics Mihály 4 kor., Schűzler Ferencz 1 kor., Litvay Péter 1 kor., Szondy Mátyás 2 kor., Enyed 2 kor., Amann Ferencz 10 kor. ísz. Bározi Iván ivén: Cipu János, Fodor Mihály, Bározi Iván 1—1 kor. Proff N. 0.60, K. I., Uriga Lajos 0.50 és V. F. 0.40 kor. Összesen 5 korona. Czikler Gyula ivén: Zombori Takarékpénztár 10 kor., Schűzler Sándor 5 kor., Diener János, Maison Mihály 2—2 kor., Raisz Lajos, Szlavay Péter, Tautner Ottó, Szlavay Elemér, Pribil Ernő, Dr. Németh Arthur, Baumann Nándor 1—1 kor. Összesen 26 kor. Tomcsányi Aladár ivén: Latinovits Pál 5 kor., Vujevich Lajos 4 kor., Tomcsányi Aladár, Alföldy Lászlóné, Horvátovics Aladár, Tomcsányi Aladár, Scherer Rudolf, Zsigmond János, Lániczkor Antal, Illy György, Lederer Pál, Dr. Csernyus Pál, Kleiner Lajos, Jeisel Henrik, Szalay Frigyes 1—1 kor., Czúlinger József 0.50, Vujts Lukács, Tóth István, Simits Pisztoros, Forkly Kálmán 0.20—0.20, Agostonics 0.10, N. N. 0.08 kor. Összesen 23.48 korona. A pénzbeli gyűjtés 107 K. 01 F., melyért a nemes ember barátoknak hálás köszönetét fejezi ki a r. k. tanítótestület. — (Állást még mindig nem juttatott neki egy hivatal sem.) Szerk.

* **A nemzet ünnepe.** Szirmay Vidor, Baja szab. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja, indítványt tett, hogy a közgyűlés intőzzen felirattal az országgyűléshez, kérvén, hogy márczius 15-ét törvénybe iktassák nemzeti ünneppé. Egy

bajai táviratunk jelentése szerint a törvényhatósági bizottság közgyűlése kedden tárgyalta a hazafias indítványt s azt nagy lelkesedéssel el is fogadta.

* Bolgár kertészek invasiója.

A kis Bulgária arról neveztes erre miféleképpen, hogy tavasz táján özönnel onlja az ország minden részébe zarandokló kertészeket. Szombaton egyszerre ötszáz bolgár kertész érkezett a szegedi állomásra. Itt osztották szét kisebb-nagyobb csoportokra. Egy részük a fővárosba ment, más részük a Bánátba, Bács-kübe, Dunántúlra és így Zomborba is, ahol kertésztük révén igen tisztességes jövedelmeket jutnak, mely ráférne magyarjainkra is, ha úgy értenének a konyhavetemények kertészteléshez, mint ezek a bolgárok, kik innét szép pénzt küldenek hazájukba, mint szorgalmuk gyümölcset.

* **Községi bizonyítványok vizsgálata.** A belügyminiszter — mint értesültünk — abból az okból, mert a felek kérelmére némely községi eljárásságok vagyontalansági bizonyítványokat, ugyszintén a fizetési köteles felek ingóságai és ingatlanairól szóló bizonyítványokat felültesen és nem a valósághoz híven állított ki, a községi bizonyítványokokat tartamuk valódiságára nézve szigorú vizsgálata iránt intézkedett. Kikötöttéi által helyszíni vizsgálat is fogantatosított és oly bizonyítványok miatt, a melyek tartalmuk valótlanúságánál fogva a hatóság megtévesztésére és az államkincstárnak megkárosítására vezettek fejemni, esetleg bünyenyítő vizsgálatok tétetnek folyamatba.

* **Gyermekével leugrott a vonatról.** Macskovics Kálmanné született Kolarevics Anna 25 éves kelesbiai lakos sulyos árát adta vakmerőségének. Bajáról jött tegnap reggel hazafelé és a Horváth-tanyánál le akart szállani a vonatról, azt azonban elfelejtette bejelenteni s így a vonat megállás nélkül ment tovább. Macskovicsné ez nagyon bántotta s mikor a vonat a férje tanyája közelébe ért, ülbeli gyermekével együtt leugrott a robogó vonatról. A kerekék bal lába lábfejét levágták, a gyermeknek azonban csodálatosan nem történt semmi baja. A szerencsétlenül járt asszonyt mentők a szabadkai kórházba szállították.

* **Országos vásárrendezés.** A kereskedelmiügyi miniszter megengedte, hogy Bács-Bodrog megye területéhez tartozó Kishegyves községben minden év május 10-én és szeptember 1-én megelőző hétfőn országos kirakodó és állatvásár tartassék.

* **Az elhagyott férj bosszúja.** Bács község lakóit kínos izgatottságban tartja az a véres szerelmi dráma, mely a mult este lejátódott. Az áldozat egy Márton András nevezett 56 éves parasztember, akít veje — Tyotysán Pál 29 éves gazdálkodó meggyilkolt az utcán. A gyilkosság oka az volt, hogy a durva természetű Tyotysánt feleséges hónapokkal ezelőtt elhagyta és nem akart visszatérni hozzá. A magára maradt férj o miatt keserű szemrehányással illette apóst, Márton András és őt a falu utcáján megtámadva, felszólította, hogy az asszonyt küldje haza, mert különben gyilkolni fog. Márton András leánya pártjára kelt és mindenért a vejét hibáztatta, aki verekedő és kiállhatatlan modora miatt teljesen elidegenítette magától a feleséget. Tyotysánt ez az igazmondás oly dűlbe hozta, hogy apórára kóst ragadott és azzal 3 ízben megsebesítette. Az áldozat sebesülései oly veszélyesek voltak, hogy rövid háromnegyed óra alatt kiszenvedett. A gyilkos tegnap önként jelentkezett az ügyészségnél, ahol letartóztaták.

* **Ingyenutazás áldozata.** Megrendítő esemény történt a napokban a

Szabadkáról Bajára haladó személyvonaton. Egy kopottas külsejű mesterlegény szállt fel Bikily állomáson a vonatra. A szerencsétlen ember, akiről később kiderült, hogy bajai származású péklegény, jegy nélkül szállt fel a vonatra, mert nem volt pénze a hazautazáshoz. Alig haladt a vonat egy kilométernyire, megijedt a gondolatól, hogy a kalauz rajta éri az ingyen utazáson és gyors elhatározással leugrott a vonatról. Az úgrás végzetes volt, mert fejle a sorompózáró sodronyra esett, mely a vonat alá dobta vissza. A kerekék elválták a kezét és több helyen súlyosan összezúrták. A vonat tovább robogott és az ingyenutazás áldozatát a vasuti ór taálta meg később, eszméletlen állapotban. Bezállították a bajai kórházba, ahol ápolás alá vették, de életéhez nincs remény.

* **Meghívó.** A Szegedi Képzőművészeti Egyesület 1905. évi tálratát április hó 2-án délután 3 órakor a kultúrpalotában ünnepélyesen megnyitja, melyre tisztelettel meghívjuk.

* **Aljegyzőválasztások Melykuton.** Melykuton — mint leveleznők írja — a napokban történtek meg a segédjegyző választások. Első segédjegyzővé Friedl Gyula eddigi másodsegédjegyzőt, második segédjegyzővé pedig Tőreky Gábor jegyző-gyakornokot választották meg. A választási eljárás Koller Oszkár almási szolgabíró vezette.

* **Városi földek eladása Szabadkán.** Tegnap fejezték be a város tulajdonában volt hajdujárásí homokföldek elárverezését. Az eladásra kijelölt 287 lánecz föld mind elkelt, rendkívül magas árban. Az eladásnál a város kikötötte, hogy a földek szőlőtelepítés céljaira használándók.

* **A trachoma Szabadkán.** A szabadkai tisztifőorvos bejelentette jelentését a veszedelmes egyptomi szembetegség 1904 évi állásáról. A jelentés adatai megdöbbentők. Az 1904. év első felétől maradt 2266 trachomás beteg. Számuk a második felében 4020 ra szaporodott. Hozzá kell tennünk, hogy csak a gyógykezelt betegek száma ennyi, ha tehát még hozzátesztük képelelele azoknak a trachomásoknak számát, akik veszedelmes bajukkal orvoshoz nem mentek — olyan rémületes számot kapnánk, mely a belügyi kormány gyors és erőlyes beavatkozását involválja. Es ezzel szemben az egész órási kiterjedésű Szabadkán mindössze 17 trachoma rendelő és 4 trachoma orvos van.

* **Kitiltott lapok.** A szabadkai kereskedő újak társulata vasárnap választmányi ülést tartott, Freudenberg Zsigmond elnökletével. A választmány elhatározta, hogy a „Borszem Jankó” c. élelapat a f. évi 7-ik számban megjelent hazafiatlan tartalmú közleménye miatt kitiltja. Itt említjük meg, hogy Versendi Gyula, az „Otthon” kávéház tulajdonosa a „Wiener Carriaturen” cz. bécsi, magyarpiszkoló szenylapot kitiltotta kávéházából.

* **A megyei állattenyésztési szabályrendelet módosítása** tudvalegőleg élénken foglalkoztatja a gazdáköröket. A gazdasági egyletek eziránt a községek véleményét is kikérték. A beérkezett válaszok szerint, ott ahol tejszővetkezetek vannak, s így belterjes gazdálkodást folytatnak, s ahol legelő nincs, nyugoti fajta tenyészállatot óhajtának. Ahol azonban legelő van, s ahol tejszővetkezet nincs, a magyar fajhoz ragaszkodnak, mert ez utóbbinak neveltetése nem igényel annyi anyagi áldozatot.

* **Az ügyvéd kamara közgyűlése.** A szabadkai ügyvédi kamara évi rendes közgyűlést kedden d. e. tartotta meg. Kozma László alelnök elnöklöte mellett. Dr. Róvész Ernő titk. éves jelentését olvasta föl, amely az igazságtgy minisz-

teriumhoz lesz felterjesztve. A jelentéshez Plezskovits Lukács dr. és Guttman József dr. szóltak. Plezskovics három rendbeli indítványát a közgyűlés mellőzte, ellenben Guttman drnak, a bírósági kézbesítések késedelmességére vonatkozó panaszának a jelentésbe leendő felvételét határozta el. A mult évi zárszámadás és a jövő évi költségvetést a közgyűlés elfogadta.

* **Érdekes eset történt** Feketehegyen, a napokban beállított az előjárásához egy rongyos ruhájú asszony s tört magyarsággal előadta, hogy ötlet ezölt 38 évvel mint egészen kisleányt a cigányok ellopják s ő Beláki János jómódu gazdember nővére, a vizsgálat megindult. Beláki nem akarja nővérenek elismerni, a hozá ítéletet kérdésére adott válaszi megfelelnek az akkori viszonyoknak.

* **Kendergyár Óbecsén.** Óbecséről írják: A „Hungaria” kenderkikészítő részvénytársaság képviselőlele Gnauag igazgató, dr. Récei ügyész és Lányi bankigazgató pénteken ide érkeztek, hogy a kendergyár ügyét véglegessék. A gyár képviselői a község megbízottait megállapították. Délelött 11 óratól délig, majd délután 3 óratól esti 7 óráig pontról-pontra egyeztettek a szerződést, míg végre az mindkét részéről megállapították. A szerződés egyes pontjait annak idején leközöltük, azok maradtak is némi változattal. A fő az, hogy a szerződés jóváhagyásától számított egy év alatt be kell fejezni A telepebe legkevesebb 400 ezer koronányi összeg fektetendő be, úgy, hogy az 50 ezer mót ermázsa kender feldolgozásra legyen alkalmas. A villamos világításra vonatkozó tervek és föltételek szintén megállapítottak. Az így elkészült szerződés a hétfőn tartandó közgyűlés jóváhagyásával fel fog küldetni a vármegyéhez és ez év őszén a gyár céljaira eladott 100 hold föld a Kisrétből ki fog szakítottani. Így tehát alapos most már a remény arra, hogy két év leforgása után lesz Óbecsének egy hatalmas ipartelepe, ahol sok munkás kéz foglalkozást, kenyékeresetet talál és lesz modern utcazi világításunk, villamos világítás, amely szintén régi vágya a lakoságnak.

* **Nyomdánk új nagy gyorsajtója.** Lapuak kiadója remek új gépet vásárolt, mely legkiselebb fel fog állítani. Az új gyorsajtó villamerővel lesz hajtva, úgyszintén az eddigi régi gépek is. Ezenkívül kap nyomdánk egy másik új kis gépet is. Az új gépek beszerzése által könnyvnyomdánk a versenyt akár melyik fővárosi nyomdával veheti föl, úgy a munkák csinos kiállítás, mint olcsósága tekintetében. Erre a körülményre már most is figyelmeztetjük a t. cz. közönséget.

* **Szőlőtelepítés részletfizetésre.** Mint értesültünk, a nagyszói „Millennium-telep” tulajdonosa (lakik Nagyöszön, Torontál m.) a vidéki pénzintézetek közvetítésével, az idei rossz gazdasági évré való tekintettel I. oszt. miniszteri szokvány szerinti gyökeres szőlőgyümölcsöt segélyben sorsu gazdák részére 1—2—3 évi részletfizetésre is elad. Erdelkűdők a helybeli, illetve vidéki pénzintézetekhez vagy a tulajdonoshoz fordulhatnak felvilágosításért. Az életképes eszmét üdvözöljük.

*) **Rohits-Saunerbrun 1905. március hóban.** Az előkészülele a küszöbön levő évadra a melegebb idűszak beálltával nagy igyekezettel megtételek, hogy ez évad kezdetekre a fűrdővendégek ismét újabb meglepetésekben részesüljenek. A „Grazerheim” új lakház befejezése gyorsan halad előre, úgy, hogy az évad elején ezen új elegáns styben előállított épület megnyitható lesz. Ezáltal a múlt évek óta

fennálló lakáshíány megszünik. De nemcsak az országos gyógyintézet gondoskodik az évről évre szaporodó látogatóknak elhelyezéséről, hanem a magánvilla tulajdonosoknál is ébred az építési kedv. Így már a múlt évben néhány villa létesült és az idén is a magánlakók szaporodása várható. A lakások szaporodásával karöltve jár a gyógyhelynek egyéb kifejlesztése is, így a következő évadban az appenzeli majorság igen kényelmes helyiségeket kap, a gyógyvendégek és kávéház a gyógytérren a verandák kibővítésével tagasabb lesz egy új modern olvasóterem létesül és végre a fedett gyógsétányok is szaporítható fognak.

Egy földbirtokos írja:

Wilhelm Ferencz urnak gyógy-szerész, os. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria,

Kérem póstaforudlattal az Ön Wilhelm-féle „antiarthritisch-antirheumatisch“ vértisztító-tejajából két csomagot küldeni. Kérem ezen teát Szatmári Gábor urhoz ház- és föld tulajdonos Debr.-ben 1664 házszám alá küldeni. A betegnek az Ön teáját ajánlottam, mert ezen teával sokat gyógyítottam már. Kérem tehát a kért teát postafordulattal, magyar használati utasítással — utánvét mellett — küldeni, de minél előbb, mert nevezett páciens még többet fog rendelni, mert ajánltam neki legalább két hónapig a teát használni. Bátorodom ismét fenti címre figyelmeztetni és kérem mielőbb elküldést utánvétellel.

Tisztelettel

Liszka Ferencz
földbirtokos.

1 csomag 2 korona, innen szállítva 1 pósta küldemény, 13 doboz 24 korona díjmentesen minden m. kir. póstaállomáson.
Kapható a legelőbb gyógyszerboltban.

(Az egészség előmozdítása)

A Kathreiner-féle Kneipp malátá kávé mind általánosabban használatra átal, az utolsó tizenöt év vívmányának tekinthető a táp- és élvezetozsikkok terén. Hasonlóképp mint az alkohol, a bakbáé is, méreg anyag (koffein) tartalmánál fogva hátrányosan hat a szív működésére, mely súlyos következményekkel járhat. A Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé mint pótlék a bakbáéhoz enyhíti, sőt teljesen megszünteti e káros hatást, de jöltéví tulajdonságai valóságban csak akkor jutnak teljes érvényre, ha azt tisztán, azaz bakbáé hozzáadás nélkül iszunk. A tapasztalat igazolja, hogy mind azok a kik a Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávéét egyszer megszokták, többé nélkülözni sem tudják. Ez legjobban bizonyít rendkívüli kellemessége mellett. Manap már alig van gondosan vezetett rendezett háztartás, melyben Kneipp páter arczképével ellátott ismert csomagok hiányoznak. Csakis ezek tartalmaznak a valódi Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávéét. Ezért csak utasítsuk vissza a bevásárlásnál minden esetleges nyíltva mérlegelt pörkölt terméket, s nézzünk különösen arra, hogy a „Kathreiner“ névvel ellátott eredeti csomagokat vegyük.

(Gyakorlati eljárás.)

Fehértemplom s mondhatni az egész ország egy nagyrésze igazán bántalmatos módon mutatnak példát a házak eleje és végeihez ültetett szőlőültetvényekkel. Egész őszre, egész tére való szőlőt, bármily nagy család részére házaik falán természetük, hol az hidegtől és jégtől mentve van. Ezen eljárás most az egész országban megindult,

s minden vidék követi a jó példát. De minthogy ehhez nem mindenik szőlőfaj alkalmas, felhívjuk olvasóink figyelmét mai számunk hirdetésí rovataban ábrán is bemutatott „Szőlőültetési útmutatás“ minden ház mellé című hirdetésünkre.

Csarnok.

Lisszabon felé.

Írta: Vértesi Károly.

A portugál földjére érünk. — Ország teli ételek. — Ezernél több kilométer. — Serra do Estrella. — Hej de telen! — Mintha ciklopsok dobták volna. — Nem hallott ilyesmirtől Horácius — A történelem színes lapjai — Jelentkeznek a pálmák. — Kártáztak. — Zárda az erdőben. — Pamplihosa. — Coimbra — Pompás virágok. — Hosszu ruhás tanulók. — Paág mint éke. — Tomoté mellett. — A Tajo-völgyben. — Almosság. — Épités esodója. — Cónál vagyunk.

Buc-ut veszünk egy előre Spanyolországtól, fzeleitől elég volt. Villar Formosónál a portugálok földjére lépünk. A változás nem nagy zökkenéssel járt. A hegyvölgyes tájon összehasonlító vonalat egyelőre nem képez semmi, uralkodik a tájon.

Ate tűnik a negyedik vívmány-galaton. Csempe-széknek néznek minden embert a nagy világban, ha hivatalosan is jár, ha ha mint jó barát. Nem bíznak a becületben, van rá okuk.

Camoos és Vasco da Gama hazájában vagyunk. Ott, a hol Isten tele kézzel szórta áldását a földre, az ember önzése és kapzsisága kerítés vont a jobb termőföldön, hogy abból ne markolászhasson az, kinek soványabb talaj jutott. A nemzetgazdász má-ként vobekedik, én csak úgy mondom, a mint elgondolom, talán úgy is van.

A kic-i Portugáliában! — XIII. és XIV. században élte fénykorát — egy nagy darab, kevésbé ismert földet kell még bejárniuk, hogy az Atlanti-tenger sítető lehessen, Amerikából jövő fuválmához juthassunk, a sós habokban fíradalmainkból kiúszhassunk. Soha se vonzott úgy a tenger, soha se kívántam jobban a halavány olajfák árnyékában pihenni, mint ebben a végevárhatban utban, mely mindig jobban előre vitt, Dóre, a hol perzselő a vöröses fényű nap, mely fölpatogtatja az izzó szirteket. Megállnak a rohanó patacskák, kiadják a lelküket. Majd ha ismét felhők fognak úszni az égen, táplálékot kapnak, melytől élednek. A ki Afrika forróágában járni akar, szokják hozzá itt az izzó levegőhöz.

Milyen kis darabka föld a térképen ez az egész Portugália, szinte félve simul a sokkalta nagyobb Spanyolország mellé, annak délnyugati részéhez, és íme, hogy megdadt most a szemünkben, különösen az utunk végén türelmünk fogytával. Pedig a portugál földön is még 441 kilométer. Ha azt a spanyolországi utvonat 636 kilométernyi hosszához adjuk kijön 1077 kilométer, vonat kapcsolási kevés színnel egyfolytában megtéve. Ezt csak ír, újságíró teszi meg így, kinek sietős a dolga, vagy más, a kit az üzlet vagy a nyomorúság hajt. Végig nézek a végtelmen futó sínpáron s tovább szállok. Megakad tekintetem csalton, kigyózdó vízéren, kavicsos medrű patakon. A víz, mint valamely ezüst paszmánt a föld zöldbárony dalmányán.

Azt véltük, ha elhagyjuk a spanyol határt és Portugáliába lépünk át, vasut dolgában jobb lesz minden. Dehogy

1) A portugál királyság területe, az Európában ötödik helyen álló Spanyolország 507,036 m² kilométer területéhez képest 89,372 m² kilométerrel csekély, a lakosainak száma öt millió. Csak nem mind katolikus vallású. Az Azori-szigetek és Madeira területe külön 3203 m² kilométer és a lakosainak száma mintegy 400,000. Portugáliának afrikai és kelet indiai gyarmataiban van mintegy 2,000,000 m² kilométernyi területe. Katonáinak száma a béke időben 25,000.

lett jobb, még . . . no de nem illik . . . díj nélkül szállították a vasutak a kongresszus tagjait, bár merre jártak azok az egész országban. Festettek is hízelgő képeket Portugáliáról.

A két ország között nem nagyon szembeüölő a változás. A hegyvidék egy, vonat mellett falmeredők sziklák, a folyamvölgyek folytatások, csak hogy az előtörő, az Atlanti-tengerbe torkolló folyók itt már hajót hordanak a hátukon. Sziklaország, mégis elég kenyeret ad, a tenyésztet Portugáliában, Európa bármely országával vetekedik. Hamvaszöld olajfa, sötétzöld fügefá, virágos és gyümölcsös narancsfa, szentjánoskenyérfa akárcmennyi. Istennek a tenyere osztja áldását a népek. Elc-venszövényű kerteszék, pelargonium l, kaktuszok.

Pöitüneznek a gránit alapu Sera da Estrella (Csilaghelység) főlzagattól szirtjei, ormái, melyek nehez, sőt még viharfelhőket szívnak magukhoz, róluk most nem rüpködnék le hűsítő szellők nem. Hej de telen mikor őszáki szélvész fergetes zivatar sivitva száguld róla! A hegység képe, megrázolódik a perspektíva keretében. Mintha ciklopsok dobálták volna összevissza a vadon fával benőtt sziklagátakat, melyeknek zabhatogt képeznék a zivataros eszések. Most a felhők teste föl van szakadva. Kapó figyelemmel nézek és esodóom a rómaiakat, a kik állították, hogy a hegyes vidék egyáltalában nem lehet szép. Horácius, a római császárság epiciurus költője se dalolt ilyenről, kiálló hegyorom tövében fekvő falvakról. Elkanyarodunk a magas, merész hegyalakulások fenségétől északra, hogy tömegeiket, a százados vízmások ervényeit kiterítettük, de azért szememmel átölelem az egész vidéket. Hegyharánton járva, egyegy prévadányas sást is látok kerüngen. Ezbőlben a hegy harántutján csak a pásztor nép-ég jár a csevegve rikamló, morogva folyó patakok táján a csordájával, harapos kutyáival, melyek a farkast is megszállják. Délnyugatra fordulunk azután, végre folytonosan Dánek tartunk, a merre a Tajo vize nyújtózkodik s torkollik a tengerbe a Lisszabonnál, a hol hegy, víz, hús levegő szelidíti a nap sugarát.

Hegy-völgyi falvak esnek szembe, városok merednek felénk. Látunk maradványokban falakat, melyeket még a mörök ellen vontak, lesziporkált róluk a homok. Látunk csatatereteket, melyek alatt megbomolván a csatarend — szívek porladnak, a melyekben egykor keresztény érzés, hazaszeretet lángolt. Portugáliának is volt hízelgőssel elrontott királya, világtörténeti véres szakasza. Itt is volt politikai oktatásban, neves embereknek a kivégzése, okos, hazafiasan gondolkodó főknék a nyakról legördülése, megannyi vérfagyasztó történet. Portugáliának is van XII. Károly a Sebastião királyban, kinek Póltovái Marokkóban volt, Portugáliának is volt bebertönözött királya VI. Alfonz személyben Cintrában. Minden mező egy csatater, melyen kifent acéllal harcoltak, enyészetbe estek fényővezett daliák. Zászolángos, dobpergés, paripák száguldozása, ország fölött az égnek sötétvörösré válása.

(Végo köv.)

Irodalom.

— Egy ujság jubileumi ajándékai. Az egész magyar zsurnalisztikát és az egész magyar közönöség nevezetes módon érdeklő jubileumot ill legközelebb a fővárosi sajtó egyik legtekintélyesebb és legnapszerűbb organuma. Ap. Iliában lesz ugyanis negyven éve, hogy fönnáll az Egyetértés, mely minden időben telkes szöszölője volt a nemzet igazának és melynek az élén Pap Zoltán orsz. képviselő

Nyilttér.*)

Válasz a „Bácsmege“ — Mérleg — című közleményére.

„Bácsmege“ f. évi március hó 3 án 9. számában „Longinus“ név alatt „Mérleg“ című közlemény jelent meg, a mire a monostorszegi önszegélyző egyeslet egyik tisztviselője, mint érdekelt és sértett fél érintve volt, válasz adás végett kérte „Bácsmege“ tekintetes szerkesztőségét, hogy nyilatkozatát böcses lapjában közölni sziveskedjék. Ez, f. hó 10 iki ismételt kérelme dacára meg nem tételt, ezért:

Miután „Longinus“ túlkapott rágal-mával a monostorszegi önszegélyző egyeslet és egyes tisztviselője provokáltatt, a „Bácsmege“ tekintetes szerkesztője pedig eléggé egyoldalúságot tanusított, hogy azon nyilatkozatot közölni nem akart: kérjük a „Zombor és Vidéke“ tekintetes szerkesztőségét nyilatkozatunk szives közléséért, a t. olvasóközönséget pedig a szives türelemért, hogy a dolog teljes ismerete és a helyzet miben léte után — e fölött itéljen.

A hírlapi polémiának nem vagyunk hívei, de miután az önszegélyző egyeslet és ezzel egyes tisztviselői többször piszálva volt; sőt a „Bácsmege“ f. hó 17 iki lap-szám tanúsága szerint „karcos“ rovatában az ügyből kifolyólag gúny is ízetett — kénytelenek vagyunk az igen t. „Longinus“ úr riportereskedéséről a leplet felbilitteni. Előre bocsájuk: ha más alkalommal „Longinus“ úr a nyilvánosság számára valami hírlapba való közleményt ír, előbb gondolja meg, hogy mit ír és annak valódi tényéről győződjk meg — csak azután közölje; de csak a valót, mert a valótlanág sokszor balul szokott kiütni.

„Longinus“ úr bírálat alá véve mérlegünket, észrevette, hogy a mérleg passiv részlettételében 30 korona differál; már pedig a laikus is észreveheti azt, hogy itt nem más mint csakugyan sajtó hiba történt, mert a heti törzsbefizetések mindhárom főösszege azon oldal végösszegével, úgy a mérleg eredetivel, mint a főkönyvvel teljesen egyez. Utána néztünk a dolognak és meggyőződünk arról, hogy a részletezésnél a nyomtatott heti törzsbefizetések 1902. évtérslat számláján a 320227 korona 40 fillér, a bejegyzett eredeti mérleg is főkönyvi, úgy a törvény-széki 1798/905 számú elfekvő eredeti és nyomtatás czéljából is beküldött mérleg 32057 korona 40 fillér irt összeggel nem egyez, tehát ez utóbbi a helyes — a dolog lényegtelenő váll, mert sajtóhiba az egész. „Longinus“ úr kapva kapott az alkalmon — ebben létezik turpisága — ál úton más személy által az igazgatótól hitelesített mérleget kért, avagy azon más czélra kért mérleget imigyen felhasználta — alatomosságra vall. Az igazgató bokros teendői lévén, a kért nyomtatott mérleget ismételt átvizsgálás nélkül, azon ismert záradékkal hitelesített; megjegy-zük: a midőn mérlegeink a nyomdából kikerültek, a részletek mellőzésével átviz-sgáltuk és azt hibátlanul találtuk.

Azon körülményben, „Longinus“ úr, Bikiozky Tamás mint könyvelő-igazgató-nak nevez. Hisz cikkirő alapszabályainkat nagyon jól ismeri, hogy abban a két tisztég egy személyben összeférhetetlen; erre a conclusióra a józan ész maga is vezet. Tehát, hogy Bikiozky Tamás nem „könyvelő-igazgató“, bizonyíték erre a f. évi február 5-éről kiállított közgyűlési jegyzőkönyv, ezért bizonyítottuk, hogy ő előbb a könyvelői állásról lemondott és csak ekkor lett ezen egyeslet igazgatójává választva; de különben a dolog úgy is tisztázódik, ha rövid idő alatt annak káros volta bevallatik, mint azt három év előtt is megtette, a midőn köny-

* Ezen rovat alatti közletekért nem vállal felelő-séget

velői megválasztása után rövid időn belüli úgy az igazgatói, mint a könyvelői állásáról lemondott.

Monostorszeg, 1905 évi március hó 27-én.

Knezevich István Knezevich István
könyvelő. 1904. évben volt alig.

Mertz József
pénztárnok.

1804. s.
fig. 905.

Pályázati hirdetés.

Pinczéd községben leköszönés folytán a egüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása évi 800 korona havi előleges részletekben kiszolgáltatód fizetés.

Felbivom pályázni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeket hozzám 1905. évi április 25-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

Szláv nyelv tudása megkívántatik.

Hód-ág, 1905. március 25.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Kükküllömenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes
Medgyes. Nagykküllömegye.

A telep olványait az elmúlt százsz nyáron naponta több mint 2 m 1/2 liter vízzel öntözték, miáltal az olványok ideálisan fejlődtek. — képes arjegyek ingyen és bérmentve.

A zombori vonatok érkezése és indulása.

Ervényes 1904. évi október hó 1-től.

Érkezés.

Indulás.

Érkezés.	Indulás.
<p> Szabadka felől. 6 óra 30 perc reg. 3 " 31 " délután 8 óra 27 perc este Gyorsvonat: 7 óra 17 perc este Gombos felől. 11 óra 16 perc délel. 8 " 24 " este Gyorsvonat: 8 óra 13 perc regg. Baja felől. 3 óra 23 perc d. u. 9 " 32 " délel. 6 " 25 " regg. Ujvidék felől: 6 óra 20 perc regg. 11 " 20 " délelőtt 7 " 00 " este </p>	<p> Szabadkára 4 óra 40 perc regg. 11 " 27 " délelőtt 8 " 40 " este Gyorsvonat: 8 óra 17 perc regg. Gombosra. 3 óra 41 perc délu. 6 " 42 " reggel. Gyorsvonat: 7 óra 21 perc este. Bajára. 7 óra 05 perc regg. 12 " 57 " délután 4 " 05 " délután Ujvidékre. 2 óra 25 perc regg. 6 " 51 " " " 3 " 51 " d. u. </p>

Szőlőlugast

Ítessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt meglehetősen s nincsen oly ház melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legreमेkebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből Ez a leg-hatalmasabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű), mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokát ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomlatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Borfajú szőlőlövőnyok is még nagy mennyiségben kaphatók leszállított áron. Borok családi fogyasztásra 50 l. és feljebb olcsó árban és „Delaware“ sima, ültetéshez és ebből borminia.

Ermelléki első szőlőlövőnytelep Nagy-Kágya, Riharmegye.

Építkezési kölcsönök

a tervrajz és költségvetés alapján különösen előnyös feltételek mellett valamint törlesztéses kölcsönök lakoházak és földbirtokokra különféle módozatokkal.

10 évtől 50 évig

10-15 törlesztésre, a legmagasabb érték arányában gyorsan engedélyeztetnek. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál.

SCHÄFFNER VILMOS bankgyeűsületi igazgató, Szegeden.

500 koronát

fizetek annak, ki Bartilla-féle fogvizet használ, mellet (üvege 70 fill.) valaha ismét foglajást kap, vagy a szája büzlük. (Csomagolásért külön 20 fill. Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1. Sommergeasse I. Kapható Zombor ösz-szes győgszertárában. Kérjünk határozatlan mindenütt Bartilla-féle fogvizet. (Hamisítványok feljelentői jól díjazatnak.) Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldők 7 üveget 5 kor. 20 fill.

Jó kendermag

kapható legjutányosabban Weissgärber Mihály és Goldschein Hermann uraknál = Bácsszentivánon.

IGAZI URINÓ

arcának, keblének, kezeinek ápolására sohasem használjon mást, mint a világhírű
1885. óta törv. védett

K R I E G N E R-f é l e

CRÉME DE MARGUERIETA.

Ezen agyszű kézi ményt kiváló tulajdonságai miatt számosan utánozzák, ez okból ó. a. íntem a n. e. közönséget a silány utánozókól.

Kérjen mindig határozottan **K R I E G N E R-f é l e t.**

A Crème de Marguerite előnye, hogy mindenemül fém és festő anyag mentes, tehát teljesen ártalmatlan, így éveken át hasznáiba sem támadja meg egészségét. Ártalmatlanságát hatóság általvány igazolja.

Eredeti nagy tégely 4 kor. — Póbatógely 1 kor.

KRIEGNER GYÖRGY

győgszertára a „Magyar koronához“
BUDAPEST, VIII., KÁLVIN-TÉR.
Diszkrét postai szétküldés naponta.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Kossuth Lajos-utca 146. sz. a. I. emeleten a körigyeinek megfelelően berendezett

ideg és izomerősítő svédgymnásztikámban

intézetem felosztása előtt — április elsőjén tíz hétre terjedő utolsó kurzust nyitok, ugy gyermekek, valamint mindkét nembeli felnőttek részére.

A svédgymnásztikai gyakorlatokban már öt éves gyermekek is részt vehetnek, felnőttek (nők és férfiak) pedig a legmagasabb korig vételnek lel.

Beiratkozni bármikor lehet a svédgymnásztikai helyiségben.

Ki súját, valamint gyermekének egészségét szívén viseli, az ne mulassa el ezen a test szervezetre áldáslihozó svédgymnásztikai intézményt felkeresni.

A nagyérdemű közönség becses partfogását kéri.

Dénes László,
10. sz. em.

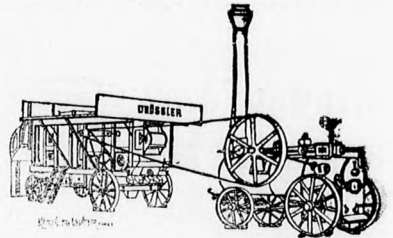
Kövérséget

eltávolít gyorsan és jótállásra, hogy ártalmatlan Thiele-féle kővértelenítő tea. (Finom bizonyítványok.) Csomagja 2 kor. elszállításra kor. 2.50 utánvétel. Török J. győgszertára Budapest, Király-utca

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági géppgyár
Budapest, VI. Váci-körút 59.

Magánjárókat, gőzmozdonyokat, gőzeséplőket, járgányos- és kézi cséplőket, benzín- és nyersolajmotorokat, malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

gőzeke készleteket

szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Arájanlattal és költségvetéssel kívánatra díjmentesen szolgálok. Képvisezők kerestetnek.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázólo-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle felhár „Glaser“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkori kaphatók:

Weidinger S. és Zs. cégénél Zombor.

MAGGI-FÉLE LEVES- és ÉTEL- IZESÍTŐ

Epp egy ajánlatok **MAGGI BOUILLON TOKJAI**, melyekből csupán forró víz ráöntése által, kitűnő erő- vagy húsleves készíthető. Tokokban á 2 adag 20 és 15 fillérré. — Kapható: **WEIDINGER S. és ZS. cégénél Zombor.** Maggi kitüntetései: 5 nagydíj, 32 aranyérem, 6 díszlevel 7 díszlevelű. Hét-szer versenyen kívül, több között az 1889. és 1890-iki parizsi világ kiállításokon. (Maggi Gyula jurytag.)

Szőlővessző!

A világhírű

DELAWARE

adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A filokszerának ellenáll!

Leírását ingyen küldöm meg bármelyiknek. Nagymennyiségű Delaware-vessző és szőlőoltvány-eladás!

Czím:

Szigyártó Nagy Mihály,

Felső-Szeged.

Lugasvesszők 20 drb, két óriással csak 10 korona.

Hirdetések

felvételnek legelősebb árak mellett lapunk

kiadóhivatalában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek, szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztítórosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planét jr. kapálók, szecs kavágók, répavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

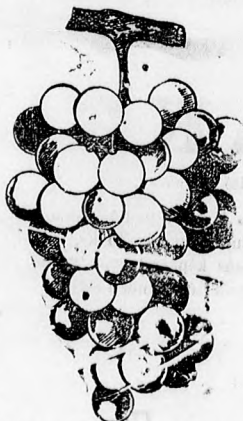
Mindenféle asztalos munkákat

bútor berendezéseket a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelig, épület munkákat elvállal és készít tervrajzok szerint

Sipos Jenő műasztalos Zomborban,

(Vitéz-u. 138. szám.)

„Milleniumtelep” Nagysz.

Legelősebb árak.

Legelősebb árak.

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarországnak legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlői skola állami segélynyújtással és állami felügyelet mellett résestül.

Új osztálysorsjegy föelárusítás

ZOMBORBAN.

A magyar kir. szab. osztálysorsjáték Igazgatósága alulírott cégnek a XVI. sorsjátéktól kezdve az osztálysorsjegyek

főelárusítását

engedélyezte.

Reméljük és hisszük, hogy Zombor város közönségétől eddig oly csökönyösen távol maradt főnyereményt nekünk lesz módunkban kifizetni.

Vásároljon tehát osztálysorsjegyet

a XVI. sorsjáték első osztályához, (húzás május 25-én 26-án.)

HERCZOG TESTVÉREK

bankcégnél, ki minden vevője részére egy szerencseszámot tartogat.

Egy egész 12.— korona, egy fél 6.— korona, egy negyed 3.— korona, egy nyolcad 1.50 korona,

A XV. sorsjegy 6-ik osztályához húzás március 28-tól április 25-ig.

Egy egész sorsjegy 160 kor., $\frac{1}{2}$ 80 kor., $\frac{1}{4}$ 40 kor., $\frac{1}{8}$ 20 kor.